

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrletno K 6.50
mesečno K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkrat natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 112.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 20. maja 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Sprememba na angleškem prestolu in Balkan.

Jugoslovansko časopisje se sedaj intenzivno bavi z vprašanjem, ali se pod Jurijem V., novim angleškim kraljem, spremeni angleška zunanja politika ali ne. Kralj Edvard II. je bil izboren diplomat — v tem oziru mu gotovo ni bilo vrstnika med evropskimi kronanimi glavami — in vprašanje je, ali si bode tudi njegov sin priboril v ozkih mejah, katere stavi angleškemu kralju ustava, tak vpliv na zunanjo politiko Velike Britanije, kakor ga je imel oče. In vprašanje je tudi, ali bode Jurij V. obdržal v svoji zunanji politiki isto smer, katero je zasledoval njegov veliki oče.

Slednje vprašanje je osobite važnosti za nadaljni razvoj balkanskih političnih razmer. Kralj Edvard se je glede Balkana odločno uprl nameram Nemčije, skrivajoče se za trozvezo — in upiral se jim je na prosep mirnega razvoja balkanskih zadev vse do l. 1908.

Anglija je zasledovala na Balkanu politiko, ki je bila slična ruski. Obe vevlasti se niste bavili z mislijo, da bi na Balkanu kaj pridobili. Vodili so ju drugi interesi: Rusijo kot največjo slovansko državo je vodila želja, da osvobodijo balkanske slovanske narode in jim zagotovijo miren gospodarski in političen razvoj. Z njimi jo veže tudi vera; to je bil mnogokrat povod k različnim političnim korakom Rusije na Balkanu. Anglija pa je zasledovala tam poleg drugih političnih ciljev — za njeno svetovno državo Turčija ni bila brezpomembna — tudi gospodarske koristi. Vsem tem stremiljenjem pa je znala dati Anglija zelo simpatični izraz človekoljubnosti; v tem oziru je bil pokojni Gladstone nedosežen mojster. Obe državi ste se že od nekdanj potegovali za tlačene balkanske narode: Anglija je podpirala grško vstajo, Rusija srbsko v začetku minulega stoletja. — Osvobojenje Bolgarije je dosegla Rusija v dolgi in krvavi vojni, po kateri je dosegla Avstrija s soglasnim dovoljenjem interesiranih vevlasti bosansko-hercegovinsko okupacijo.

Politične razmere so hotele, da je ostala Anglija proti koncu vlade kraljice Viktorije popolnoma osamljena med velikimi evropskimi državami. — Osnovala se je trozveza, kateri je sledila dvozeva. Se je kralju Edvardu se je posrečilo, da je dosegel francosko-rusko-angleški sporazum. Od tiste dobe pa je Anglija tudi energičnejše stopala Nemčiji in istej slepo vdani Avstriji glede Balkana na pot. Vendar pa ni mogla zabraniti aneksije l. 1908 — in to je zadalo kralju Edvardu bolestan rano. Na Angleškem se je nekaj časa celo mislilo na odločno demonstracijo proti aneksiji; vlada je mislila poslati vojno brodoge v vzhodno Sredozemsko morje, da bi prepre-

čila popoln diplomatski poraz Srbije. Toda londonska City, katera si je iz finančnih ozirov želela miru in zopet miru, je drugače odločila. Angleška zunanja politika je doživela na Balkanu viden in občutljiv poraz. Kralj Edvard ga ni mogel več preboleti in zdelo se je, kakor da se od tistih časov ni tako zanimal za zunanjo politiko kakor poprej.

Uprav okolščina, da je pravi inspirator trozvezne politike na Balkanu Nemčija, daje upati, da ostane novi kralj Jurij V. zvest politiki svojega očeta, osobito, ker javno mnenje na Angleškem ni naklonjeno Nemčiji in se angleški in nemški gospodarski interesi križajo v več ko enem oziru. — Konečno je znano, da je Jurij V. velik prijatelj carja Nikolaja, s katerim se je pogosto šahjal na dvoru svojega deda, danskega kralja. In Rusija tudi ne bode pozabila na diplomatske poraze iz l. 1908 — je torej skoro gotovo, da ostane pri starem in da bodeta dve najmočnejši evropski državi pomagali graditi in utrjevati jez proti germanski ekspanzivnosti na jug in jugozhod.

Samozavest in ponos učiteljstva.

Slaba se godi dandanes učiteljstvu v materijelnem oziru, a vkljub temu najdemo, da je velika večina učiteljstva jako idealna in delavna. Ta delavnost je pa rodila v učiteljskih krogih ponos in samozavest. Delavni in trdni možje so, ki gredo proti luči prosvete trdno in neizprosno, četudi se jih terorizira od zgoraj in se jim mečejo polena pod noge od lastnih rodnih bratcev — klerikalcev.

Na Kranjskem skušajo uničiti učiteljstvo s tem, da jim nočejo izboljšati gmotnega položaja. S tem jih hočejo izstradati, kakor pravijo, ter prisiliti, da se preselijo v tabor hinavstva — klerikalstva. Da bi jim tudi takrat ne dali ničesar in da si želijo voditelji SLS na Kranjskem več ponižnih Cankarjevih »hlapecev«, je samoobsebi umljivo. Nekaj učiteljstva jim je že šlo na limanice in so vstopili v »Slomškovo zvezo«, a to so večinoma koristolovci brez značaja ali pa duševne poturice.

Da so ti ljudje strašno naivni, kaže dejstvo, da je govoril na zborovanju »Slomškove zveze« deželni poslanec, klerikalni učitelj, Ravnikar sledeče: »Vprašanje o regulaciji učiteljskih plač je med našimi poslanci najbolj nepriljubljeno, a vkljub temu hočem v bodoče delovati na to, da se plače zvišajo.« Na to izjavo so mu navzoči ploskali, a nobenega ni bilo med njimi, ki bi bil stavil vprašanje: »Gospod tovariš, če nam res tako dobro želiš, zakaj pa nisi glasoval za Ganglov predlog, in mi bi bili rešeni bede?« Nobeden ni stavil tega vprašanja. Ali bi ne

bil zaslužil Ravnikar, da bi ga bili učitelji za njegovo farbarijo o pomoči vrgli čez prag? Take so ponižne duševne reve v »Slomškovi zvezi«.

Pri nas na Štajerskem je učiteljstvo na boljšem in večina je zavedna in ponosna — ne ponižna — in se zaveda svojih pravic. Žalibog pa še imamo tudi nekaj klečeplazcev. Tukaj hočemo navesti dobesedno prošnjo za razpisano mesto, kakor jo je pisal nek učitelj iz ptujskega okraja:

»Der **ergebenst** Gefertigte bittet den hohen k. k. Landesschulrat um die **gnädige** Verleihung der ausgeschriebenen Oberlehrerstelle in — und stützt seine **untertänigste** Bitte auf folgendes: Ist der **ergebenst** Gefertigte geboren am — — — Absolvirte der **ergebenst** Gefertigte die k. k. Lehrerbildungsanstalt in — — Ist der **ergebenst** Gefertigte derzeit als def — — Für die **gnädige** Verleihung obiger Stelle verspricht der **ergebenst** Gefertigte sich stets würdig zu zeigen.«

Oh ta ergebenst Gefertigte! Cankarjev hlapec v pravem pomenu besede! Sramota za učitelja, ki piše kaj takega. Ali je to značajan mož, ki je ponosen na svoj stan in svoje delo? Ne! Tako pišejo berarči, ki se ne zavedajo drugega kot svojega siromaštva. Službeno razpredelnico je poslal tudi samo nemško. Seveda ni čuda, saj se je izrazil Straschill, žganjar v Ptuj: »Der N. N. und sein Vater sind mein rechtes Auge!« — Mi pa bodemo skrbeli, da ostane tam kjer je, kajti mi potrebujemo mož in ne klečeplazcev.

Drugemu učiteljstvu pa kličemo: Zavedajte se svojih pravic, pridno na delo, glavo po koncu in pot v boljšo bodočnost je zagotovljena. Še pred par leti ni mislil nihče resno na učiteljstvo, a dandanes računajo že zelo resno z učiteljstvom, kajti svet je uvidel, da ljudstvo spregleduje in bodočnost ima luč ne pa tema in kimanje. Nek kranjski učitelj je rekel, da ga ne morejo izstradati, ker je že stradanju preveč navajen. Tudi štajersko učiteljstvo bodo skušali potisniti v ozadje in mu streti njegove moči, a učiteljstvo se drži gesla: »Streti se damo, a potreti nikdar!« —
Učitelj.

Kako se ravna s slovenskimi vojaki?

Iz Pole se nam piše: Vedno žalostnejše novice se slišijo od 87. pešpolka iz Pole; novice, ki jih človek, ki ne pozna vojaških razmer, skoraj ne more verjeti. Zopet se je dogodilo dne 3. t. m. nekaj nezasišlanega. Popoldne istega dne odkorakal je vojaški oddelek 13. stotnije pod vodstvom g. nadporočnika Petra Farscha na običajne popoldanske vojaške vaje. Vedno čmerni nadporočnik je bil istega dne še

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Ceški spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Glejte, da vas ne primem za besedo, mojster!«
»Ampak gospod asistent, ali mislite, da bi vas ne mogel kam postaviti? Seveda, večerja je popolnoma domača, nekoliko zajca, kos mrzlega jezika.«
Mojster Kondelik je računat že s Konjetopovimi jedili.

»No, mojster, drugič — veste, jaz ne zapustim Šarapatke . . .«

»Razume se, da mora gospod blagajnik tudi priti. Toliko polžev že še imamo!«

»Jezus, Marija — polže, gospod Kondelik?« je klical Šarapatka. »Ali jih imate dosti? Ubili se dam za nje . . .«

Čez pol ure je hitel mojster Kondelik domov, da naznani ženi, da prideta tudi gospod Kocmih in gospod Šarapatka — da je treba še dvoje posod na mizo.

»Samo da bo dosti polžev, gospod Šarapatka bi se dal za nje ubiti.«

Gospoj Kondelikovi so otrpnile roke, tako se je prestrašila te novice.

»Ampak stari,« je rekla važno, »sedaj jih bo morda že zadosti — potemtakem bomo kuhali in pekli do jutri.«

»Kaj jih jaz zbiram, Beti?« se je jezil mojster. »Drugi me zbirajo. Naenkrat bi bila rada pri nas cela Praga. No, sedaj pa ne povem nobenemu več, da bo-

mo slavili rodbinskega Silvestra. In mizo bodemo morali raztegniti. . .«

»No, dobro, stari!« je mirila gospa, ki ji je bilo žal prvih besed takoj, ko jih je spregovorila, »dobro, raztegneto mizo — denemo tam desko, dve deski, ako bo potreba, to nič ne de. Toda ako ta gospod Šarapatka polže — stari, prinesi jih no še trideset — za nič na svetu nočem, da bi jih zmanjkalo — in zadnji čas je, da se skuhamo in razsekajo.«

»Zopet moram leteti, Beti? In zopet k Vondračku v Perlovo ulico? Sedaj sem ravno od tam pritekkel? Naj gre Katinka!«

»Ne more — pogledj, kako delo ima . . .«

Katinka se je smukala polunaga po sobah in jih je umivala s ščetjo.

»Torej naj gre Pepica!« je zaklical oče Kondelik.

»Pogledj jo. Celu uro bi se morala napravljati — in polže seka. Kdo bo pa delal to namesto nje?«

»Jaz ne grem nikamor!« se je branil mojster.

»No, torej pojdem pa jaz, Kondelik,« je rekla gospa hladno in suho — toda vsaka beseda je bila kakor puščica. »Bodemo pa večerjali šele ob devetih, če ne ob desetih . . .«

In je začela odvezovati predpasnik. Mojster je bil razorožen, premagan.

»In koliko mora biti teh polžev, kaj?« je vprašal. —

»Trideset, stari,« je odgovorila gospa zopet prijazno. »In kako limono kupi zraven in četrt sardel — tudi čaj nam je pošel, stari, in steklenico ruma bi lahko prinesel, da ne bomo dajali ostanek na mizo... tako čudno se potem vidi . . .«

»Slišiš, Beti, ako potrebuješ še kakih trdih želmelj in prešičeve masti — ali suhih čišpelj in popra in kakih dišav — reci mi sedaj vse naenkrat, da me ne naženeš znova, ko se povrnem — —«, je rekel

mojster zbadljivo.

»Ne, stari, ničesar več — in če bo kaj manjkalo, skoči Katinka, ko pomije tla.«

Gospod Kondelik 'si je obrisal čelo, dal klobuk na glavo, odkašljal se je in je šel iz kuhinje. Ko je bil že na koncu stopnjic, se je spomnil, da bi moral obleči suho srajco. Bil je ves moker od potu in mraz ga je tresel po hrbtu. Mrmraje je hitel po ulici in je jezno sikal skozi zobe:

»Vi ste mi dali Silvestra! Zadosti sem se naletal. Sedaj bo gotovo dovolj! Verujem, vse jim prineseti skupaj! Samo da bi ne postal iz tega . . .«

Niti pomisliti si ni upal. Neka grozna pošast se je pojavila pred njim.

»Ako bi mogel sedaj iti skozi predor — sicer me še kdo sreča, je nadaljeval. »Ne, sedaj ne povabim več niti mestnega župana! Kdo ve, kam bi moral zopet leteti — —«

Gospa Kondelikova je nestrpnost čakala celo uro. Slednjič je soprog prišel in vrgel na mizo zavitek, ki ga je prinesel od trgovca. Gospa mu je hitro vzela iz žepa zimsko suknje steklenico ruma. In mojster Kondelik je rekel:

»Ampak sedaj, Beti, hitro suho srajco — vzemi namočeno brisalko — in mi malo »zmasiraj« hrbet — tak sem kakor miš . . .!«

Boječje je pomagala gospa Kondeliku sleči obleko, brisala mu hrbet, da se je sama spotila, zvelkla je nanj srajco in mu pri tem vedno prigovarjala:

»Le počasi, stari! Lepo sedi, ali pa lezi na divan, umiri se, ne misli na to, nič ne bo . . .«

Stresla se je, ko je pomislila, da bi danes — — da bi moglo priti — —

Mojster ni odgovoril. — Komaj je imel na sebi srajco, je hitel k postelji, pograbil je zajca, oprl se in si začel sezuvati čevlje. Toda ko je zvelkel prvega

posebno slabe volje in svojo jezo je hotel stresti nad podložnimi, seveda nič krivimi vojaki. Prišedši na lice mesta na ukaz vojaki obstoje in nadporočnik z modernimi cvikerji opazuje s pikrim pogledom vojaka za vojakom, išoč prilike za maščevanje.

Ko mu obvisi na vojaku, katerega nikoli ni mogel radi njegove odločnosti trpeti, ter zagrmi nad njim: »Sie blödes Gesicht!... Sie Zugführer! diesen Mann mit dem blöden Affengesicht teilen Sie mir immer in das zweite Glied ein.« (Ti budalast obraz! Četovodja! teda moža z budalastim opičjim obrazom mi uvrstite vselej v drugi red!) Moštvo se je vsled teh »dostojnih« izrazov g. nadporočnika nasmehnilo, kar mu ni bilo po volji. Ukaže torej četovodji povelevati moštvo: »kehrt euch!« na novo, z debelim in ostrim kamenjem posuto cesto; na cesti stoječi vojaki dobe ukaz — dvajsetkrat »nieder«. Četovodji se vojaki zasmilijo in ni komandiral več ko 7-krat. Tedaj pristopi g. nadporočnik rekoč: »Meni se zdi, da še ni bilo 20-krat. Še enkrat!« In g. nadporočnik se je očitvidno radoval, ko so že penasti vojaki padali obtočeni po kamenju ter lovili sapo. Ko se je ukaz izvrši, še ni bilo g. nadporočniku dovolj, temveč še ukaže: »Naredite še parkrat!« Tako so naredili, g. nadporočniku na zabavo, ne da bi vedeli, zakaj, 29-krat »nieder« razbivši si roke, kolena in obraze.

Nasledek tega je bil, da so bili vsi več ali manj bolni in razbiti, ter so bili prisiljeni iti k zdravniški preiskavi, kjer se je dokazalo, da so nevarno poškodovani. Seveda se mnogi niso javili kot bolni vsled pretirane bojznosti.

Vsiljuje se nam vprašanje: Ali se res ne bodo razmere pri 87. pešpolku zboljšale? Ali so res naše prošnje in tožbe glas vpajočega v puščavi? — Slovensko ljudstvo pa naj vidi iz tega, v kakšnem varstvu so njegovi sinovi.

Politična kronika.

NOVICE IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Proračunski odsek se je včeraj bavil z izdatki in dohodki ministerstva za notranje zadeve. Došlo je pri tem do živahne maloruske debate. Malorust v Avstriji se v glavnem politično cepijo na dve skupini: ena zahteva kulturno in narodno skupnost z Velikorusi in zahteva, naj bi veljal za celi veliki ruski narod jeden književni jezik. Malorusi pa žele ostati samostojen narod z maloruskim književnim jezikom in lastnim političnim ter kulturnim življenjem. Maloruska (ukrajinska) struja je dokaj močnejša ko staro- ali velikoruska. Slednji podtikajo rodni brati, zlasti pa Poljaki in vlada (kar je sicer v Galiciji in deloma v Bukovini eno in isto), da jih Rusija podkupa. Vlada je začela razpuščati velikoruska društva v Galiciji in Bukovini, zadnji čas celo društva za dijaške dome (burze) in sicer za to, ker so dobila nekaj podpore od Rusije. Seretska burša je bila zatvorjena samo radi tega, ker so se dijaki učili velikoruski in čitali Tolstega in Dostojevskega v originalu! Okrajni glavar seretski, neki Bogošević, je grozil tamošnjim privržencem velikoruske stranke, da jih da postreljati! Te razmere je v včerajšnji seji proračunskega odseka ostro ošibal dr. Krámar, povdarjajoč, da bi morala vlada na enak način postopati proti Gustav Adolfovemu društvu in Schulverein, ki tudi dobivata podpore iz Nemčije in — po trditvi Nemcev — podpirata religiozne in kulturne namene. Omenjena rusinska društva — burse — so bila popolnoma nepolitična. Cela zadeva z razpustom teh društev ima sploh precej resno ozadje. Z Rusini, ki so privrženci ruske stranke, se hoče na isti način postopati ko s Srbi v Zagrebu. Vprašanje,

katerega je načela policija v Bukovini, je zelo nevarno in bi lahko vodilo do državi nevarnih katastrof. Vlado in pa denuncijantstvo proti velikoruski stranki je branil do sitedga znani vitez Wassilko, Gustav-Adolfovo društvo in Schulverein pa — Malik. Vitez Vuković je zahteval ureditev različnih dalmatinskih zadev, smešni Markhl pa se je zaletaval v — dr. Krámarja in trdil, da mu Nemci ne morejo zaupati. To modrost Markhlu prav radi verjamemo.

Vprašanje dreadnoughtov interesira sedaj našo politično javnost, posebno pa — finančni odsek drž. zbora. Iz Budimpešte se je po skupni ministerski konferenci mahoma razvedelo, da hoče vojna uprava tekom prihodnjih let izdati 280 milijonov za nove bojne ladije. Stabilimento tecnico v Trstu jih že stavi — z izgovorom, da na lasten riziko in če jih naša vlada ne kupi, jih pa proda v inozemstvo! Vse se boji, da bi skupna vlada, ki nikakor noče sklicati delegacij, kar na lastno pest ne dovolila omenjenih velikanskih svot. V finančnem odseku je včeraj predlagal dr. Renner, naj bi ta za tako dolgo prekinil svoje delovanje, dokler bi ne bilo natančnega poročila o izdatkih vojne uprave za l. 1911 in 1912. Rennerjev predlog je propadel z 12 glasovi proti 16 vladni poslancem dr. Ivčević in dr. Ploj sta glasovala proti Rennerjevemu predlogu. Sprejet je bil milejši predlog Lichtov, naj bi se vlada informirala o zahtevah vojne uprave in poročala parlamentu. Na to poročilo bo menda treba tako dolgo čakati, da bo čas za — plačilo.

Draginski odsek je sprejel zakonski načrt o preskrbovanju cenjenih stanovanj.

Sporazumne konference med Čehi in Nemci se prično najbrže prihodnji torek.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE NA TIROLSKEM.

Pri nadomestnih državnoz. volitvah v kmečkih občinah meranskega pol. okraja je zmagal po trdem vol. boju kršč. soc. kandidat Hölzl s 4.207 glasovi nad konservativnim župnikom Schönherrm, ki je dobil 4.065 glasov.

DOGODKI NA LVOVSKEM VSEUČILIŠČU.

Do nemirov včeraj na Lvovskem vseučilišču ni došlo, ker je bil vsem dijakom prepovedan vstop v poslopje. Danes se prično predavanja. Sinoči so imeli rusinski vseučiliščniki shod, na katerem so sklepali o nadaljnjem postopanju.

Štajerske novice.

Sokolski zlet v Gaberje pri Celju. Kakor je naši javnosti že znano, se namerava letos vršiti slovesna otvoritev »Sokolskega Doma« v Gaberju pri Celju. Slavnosti bi se udeležila vsa slovenska sokolska društva po svojih odposlancih, a tudi češki, hrvaški in srbski gostje. Komaj se je začelo govoriti o tej slavnosti, je začelo glasilo celjskih »Nemcev« silovito hujskati proti tej slavnosti; pisalo je tako hujskajoče, da se je celo celjsko državno pravdnništvo čutilo primorano, enkrat zaradi tega list konfiscirati. Dosedanja dogodka kažejo, da v Celju še niso nikoli zakrivali in delali nemirov Slovenci temveč vedno različna nemška sodrga, deloma iz Celja, deloma iz Maribora in drugih zunanjih krajev, katero so poklicali celjski Nemci in jo za razbijanje celo plačevali. V včerajšnji seji proračunskega odseka je protestiral celjski državni poslanec Markhl proti nameravane mu zletu, kateri da je za Nemce — izzivalen in da je nevarnost za uboge celjske Nemce zelo velika. Prosimo naše poslance, da v istem odseku pojasnijo celo zadevo, osvetlijo dosedanje nemške nasilnosti v

Celju in odločno povedo, da se vrši cela slavnost v okoliški občini, ki je popolnoma slovenska. Ako bi šlo tako daleč, potem bi morala prepovedati vlada tudi nemški turnvereinski zlet v Celje dne 12. junija, kajti v Celju obstoji znatna slovenska manjšina, katera se bode opravičeno čutila ogrožena na življenju in imetju kakor kažejo septemberski dogodki iz l. 1908. Poslanci naj tudi povedo, da se je delalo razburjenje doslej edino z nemške strani, s slovenske se je mirno, kratko in stvarno zavračalo nemške napade. Tudi absolutno ni res, da bi se celjsko meščanstvo kot tako kakorkoli razburjalo zaradi sokolskega zleta; isto dobro ve, da živi od Slovencev in da poslednji še niso v Celju nikoli zakrivali kakih nasilnosti. Razburjanje povzroča le mala tolpa brezvestnih — večinoma renegatskih — hujskačev, kateri hočejo nemire izrabiti za se in svoje nečedne namene. **Mi zahtevamo odločno, da mora veljati za nas ista pravica kakor za Nemce:** ako smejo ti prirediti svojo telovadno slavnost v mestu z močno slovensko manjšino, jo smemo prirediti tudi Slovenci v popolnoma slovenski okoliški občini.

Watzulik in prestolonaslednik. Kdor je imel kdaj kaj opraviti s celjskim sodnikom Watzulikom, je moral dobiti utis, da je prav imeniten mož, rojen za kaj višjega. Da je o tem tudi sam prepričan, dokazuje sledeča dogodbica. Nedavno je hotel dokazati neki priči iz celjske okolice, katera je zahtevala slovensko vabilo, da bi bilo znanje nemščine zanjo koristno, in ji je govoril na dušo: »Saj je lepo, če človek veliko jezikov zna; jaz bi bil tudi vesel, če bi znal pet ali šest jezikov, potem bi lahko prišel na Dunaj za prestolonaslednika.« — Lepo je, če ima človek pred seboj velike cilje, in zakaj ne bi Watzulik napravil tako lepe kariere? Napoleon je tudi postal cesar iz navadnega oficirja. Mi mu le svetujemo, da se pridno uči jezikov, saj je še mlad; in če ni druge ovire, ta se bo že dala premagati. In še nekaj — če bo res prišel daleč na razgovor, ga prav lepo prosimo, da še Stepšchnegga vzame s seboj.

Možje. V »Obrambnem vestniku« »Slovenca« z dne 7. majnika 1910 čitamo v izkazu zbirke za obmejne Slovence: »Zbirka dr. Preklét-Benc, zdravnik Braslovče in sicer: Dejvotenajšek Jože in Alojzij M: 4 K 28 v, dr. Jermonka, živinozdravnik 3 K, Rajtguzel koncert (solo Vogrinc) 5 K 46 v, občni zbor posojilnice 2 K 70 v, koroški mizar 5 K, Benc 3 K 56 v, skupaj 24 K«. Bog ve, kaj se možje sramujejo svojih imen ali svojih darov. Eno je gotovo: temu koncertu se pozna »solo Vogrinc«.

Vse člane (redne in podpore) »Slov. delavskega podpornega društva« v Celju opozarjamo na poučno-zabavni večer, ki bo jutri 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben št. 7). Predavanje bo o »razmerju med vero in znanostjo«. Po predavanju družabna zabava. Opozarjamo ob tej priliki, da bo društveni gostilničar dal baš jutri na pipo izbornega ljutomerskega rizlinga. Kdor ga bo poskusil, ne bo mu žal.

Gostovanje članov ljubljanskega gledališča v Celju. Dne 28., 29. in 31. majnika gostujejo člani ljubljanskega gledališča v Celju in sicer prirede dne 28. najboljšo noviteto letošnje sezone »Sebastijan, veliki knez Georgijski«, dne 29. igro »Črni madež«, dne 31. pa pevski večer z jako raznovrstnim programom, na katerem je tudi igra »Brat Sokol«. Za danes opozarjamo samo na to, da sodelujejo na vseh treh večerjih najboljši moči ljubljanskega gledališča in da se nam torej nudi prilika, videti izvrstno uprizorjene najboljše igre. Vstopnice so že naprodaj v predprodaji v Zvezni trgovini v Celju in je dobro, si jih pravočasno zasigurati. Več še pravočasno.

in se je pripognil, da bi pomagal izuti še drugega, je začutil, kakor bi ga nekdo udaril po križu. Hitro je hotel na divan — toda ni se mogel več zravhati. — Mojster je skremžil obraz in je zakričal z groznim glasom:

»Jezus, Marija, Beti — je ž e t u! « H o u s e r m e t r g a!

In sključen, kakor kljuka pri lajni, se je opotekel po sobi in je padel v naslonjač. Gospoj Kondelikovi sta otrpnili roki.

»Beti«, je stokal mojster, »ti imaš smrtni greh — takole ravnati z menoj zadnji dan v letu! Vi ste mi dali Silvestra!«

»Ampak stari«, se je branila gospa in čudno, da ni zajokala, »ali morem jaz za to? Ugnal si se...«

»Kdo pa me je gonil, Beti, kdo?« je očital mojster. »Poglej, kako si me pohabila — za novo leto!«

Ko je prišel Vejvara z gospodom Hupnerjem, je sedel mojster še vedno v naslonjaču in si ni upal ustati, da bi mu ne bilo še hujše. Tiho je zdihoval, kakor po udarcih ure, pozdravil je oba gosta, poki-mal jima je samo z glavo in ju je žalostno pogledal. Toda ko je pristopil k njemu Vejvara, da bi mu podal roko, se je povrnil gospodu Kondeliku zopet stari glas in je rekel trpko:

»Glejte, Vejvara, kar se vam ni posrečilo z vsemi vašimi izleti, posrečilo se je danes našim ljudem! Tu ležim kakor Lazar — ko sem se našel in jim vse znesel skupaj — in imam v hrbtu »houserja!« — Stara je hotela imeti rodbinskega Silvestra — sedaj ga ima! To ste mi zopet dali, ljudje!«

»Houserja?« je zaklical gospod Hupner. »Mazat, mazat, oče, s fluidom, pa bodete zopet dečko! Pošljite si po steklenico k Nevinemu...«

Mojster je zamahnil z roko, kakor bi odganjal muho.

»Dragec — to je vse za nič, to že poznam. Ta krč me bo vil, dokler me sam ne spusti — še »tirpan« mi malo pomaga.«

Hočeš, nočeš, mojster je čutil, da ne bo mogel več tako sedeti in djali so ga z združenimi močmi v posteljo in ko sta prišla Konjetopova z jezikom in »paštiko«, mu je ravno lepila gospa Kondelikova »tirpanovi« obliži na hrbet.

»Molči, stari, mu je prigovarjala, »kmalu ti bode bolje — samo mirno leži! No, to si nam zopet napravil, stari — tako sem se že veselila...«

Gospod Kondelik ni mogel govoriti, ker je ležal na trebuhu, z ustami v blazini, toda zamomljal je vseeno.

»Vem, stari«, je nadaljevala gospa, »ti ne moreš za to — toda jaz tudi ne. To je usojeno. Izbrala sem najboljše in največje polže — petnajst jih imaš tam — so že v peči — kakor hitro bodo gotovi, ti jih prinesem in ostanem tu pri tebi, stari — odpremo vrata nastežaj — vse boš slišal, kakor bi bil z njimi pri mizi...!«

»Tirpan« se je prijel, mojster se je oprezno obrnil, gospa ga je pokrila z odejo in je hitela zopet v kuhinjo.

Medtem sta prišla tudi Kocmih in Šarapatka in predno so sedli k mizi, je bil pri gospodu Kondeliku cirkus. Gospodje so se zbrali okoli postelje, pomilovali bolnika, svetovali, toda veselo razpoloženje jim ni prešlo. Polži so dišali iz kuhinje tako vabljivo, nepremagljivo.

»Ena stvar je gotova, Kondelik«, je rekel gospod Konjetop s prepričanjem, »da te letos ne bo več mučil »houser« — in tega se lahko veseliš...«

Mojster je zamrmral nekoliko besed, katere je razumel samo Konjetop. Ta se je glasno zasmel in rekel:

»Kaj ne, da ti je takoj bolje, slikar, kaj ne?«

Ob pol osmih je skicala gospa Kondelikova goste k mizi, in je nesla spotoma soprogu krožnik izbranih polžev. Razkrojila jih je in jih dajala mojstru na žličici v usta.

Iz obednice se je oglasilo trkanje na krožnike, srkanje soka iz lupin in glasna pohvala. Tu se gospod Kondelik ni mogel več zdržati, obrisal si je usta po desetem polžu in je mrmral v pernico:

»Meni se tudi zdi, banda! Požrite, kar sem vam nanosil, a jaz ležim tu kakor svetopisemski Lazar.«

In ko je o polnoči gospod Hupner pozdravil novo leto z daljšo napitnico in je cela družba burno odobravala njegove besede, in ko se je takoj potem napijalo na zdravje gospoda Kondelika, na kar je Konjetop pristavil, da je na vsak način bolje, ineti »houserja« od Silvestra do novega leta kakor naspotno, je zamomljal ubogi gostitelj v vseobčnem hrupu:

»Menežarija! Sedaj se hočejo delati še norca z mene — za polže in za kavijar! Da bi si vsaj pokvarili želodce!«

Toda tu se je vsula cela družba v Kondelikovo spalnico, nji na čelu gospod Hupner, ki je nesel na cinastem krožniku visoko, ozko čašo zlate pijače, in vsi so trkali z mojstrom.

Čudno, ko se je gospod Kondelik napil, mu je takoj odleglo. Gospoda Kocmih in Šarapatka sta prinesla s seboj tri velike steklenice z zlatimi zamaški.

»Vidiš, Beti«, je rekel mojster, ko je bil zopet sam z ženo in ko je srkal zopet in zopet to ljubezni-vo pijačo, »tema dvema je prišla »nobel« misel v glavo. Meni se zdi, da me »tirpan« s tem šampanjcem ozdravi. Nalij mi še...«

In res je mogel mojster Kondelik na novega leta dan vsaj iz postelje.

Dalje sledi

Cudovite spremembe čukov. Pišejo nam iz Celja: Dne 1. maja so imeli socialisti svoj delavski praznik, katerega so s tem počastili, da so napravili sprevod po mestu in slavnost v »Skalni kleti«. Spreveda se je udeležil nek delavec, ki je hodil med »čuke«. Ko so ga njegovi tovariši čuki opazili med socialisti, so ga slovesno izključili iz svoje srede — in fantu baje ni nič žal po svoji prejšnji družbi. — Doda mo še jedno veselo historijo o čukih. Sedi onega dneva, ko so imeli čuki nekakšen pretepaški tečaj v Celju, v prvi sobi pri »belem volu« mlad kaplan. Bilo je nazočih še nekaj gostov, ki so smeje se opazili, da sedi kaplan uprav pri onem oknu, kjer je v barvanem steklo, izdelanih 6 čukov. Napravili so nekaj opazk, kaplan se obrne, zagleda čuke in kar odneslo ga je. Je res tako zasmehovanje nekaj nezasišanega v katoliškem hotelu!

Prismojen far. G. dr. Ivan Benkovič nam je poslal z ozirom na notico »Prismojeni far« v št. 110. »Nar. Dn.« sledeči popravek: Ni res, da sem, ko sem zvedel, da se je neki duhovnik »pri belem volu« v Celju skregal, ker je imel nekoliko drugačne pojme o slovenskem značaju tega hotela, dejal: »Ah kaj, je pač prismojen far!« Pač pa je res, da tega nisem izustil, ampak sem z drugimi besedami označil postopanje nekega duhovnika. V Celju, dne 19. maja 1910. — Naša javnost bo gotovo radovedna, katere so tište »druge besede«, s katerimi je »označil postopanje nekega duhovnika«. Zanimali smo se za stvar in zvedeli, da se je dr. Benkovič izrazil »prismojen fajmošter«. Sedaj nastane važno vprašanje: Kaj je lepše? Prismojeni far ali fajmošter? Zanimivo pa je, da dr. Benkovič tako označuje — narodne duhovnike, ki so danes bele vrane, in pa da s takim zaničevanjem govori o svojih krušnih očetih.

Imenovan je za namestniškega tajnika c. kr. komisar Ferdinand Zoffal v Celju.

Železniška nezgoda pri Celju. Ponesrečeni posestnik Sitar iz Št. Janža na Vinski gori, ki je skočil pri savinskem mostu iz vlaka, je že v celjski bolnišnici umrl. Bil je napredno misleč kmet. Naj mu bode zemljica lahka, rodbini pa naše sožalje!

Spremembe v sodni službi. Sodnik dr. Arnold Mally je prestavljen iz Slov. Bistrice v Ptuj, sodnik dr. F. Rakovec iz Maribora v Slov. Bistrico.

Iz Laškega trga nam pišejo, da so videli repatico iz Huma jako lepo. Izhajala je četrta na štiri in se je videla do 5. zjutraj. Bila je precej večja ko navadna zvezda, rep se je videl slabo. (Ali ni to kaka pomota? Op. ured.)

III. poročilo hmelj. dr. v Žaleu o rasti hmelja v Savinski dolini — dne 25. maja 1910. Po izdatnem deževju imamo toplo vreme, katero pospešuje rast hmelja; le-ta se je vže povsod priprijel hmeljskih drogov in je povprečno zrastel do 1 m visokosti. Bolhači ginevajo in niso povzročili posebne škode. **Društveno vodstvo.**

Iz Polzele. Omenilo se je že, da se vrši pri nas velik protestni shod proti schulvereinski šoli, ki jo hočejo vsiliti slovenski Polzeli privandrani rajhovci. Zadnja štev. »Straže« naznanja shod na 22. t. m., kar se je zgodilo gotovo v nesporazumljenju, pomotoma, ker se shod tistikrat ne more vršiti, ker je na Gomiljskem 400 letnica šole vsled česar bi izostalo veliko tujcev. Sporazumno s tukajšnjim gosp. župnikom se je shod na 22. t. m. odpovedal ter se bo vršil velik protestni shod cele Savinske doline prihodnjo nedeljo 29. t. m. Zavedni Savinčani od Celja do Solčave mislite resno na posledice, ki bodo izšle iz tega, če se ugnezdi nemški Schulverein s Südmarko na Polzeli. Dne 29. t. m. prihitite iz vseh strani mnogobrojno na Polzelo, da pokažete, da čutite, z nami, branite našo posest z nami in to do najskrajnejših sil. **V nedeljo 29. t. m. vsi na Polzelo!**

Iz soštanjske okolice. Pretekli mesec smo imeli v naši občini občinske volitve. Vkljub velikanski udeležbi so se vršile prav mirno in v odboru so sami odločni možje. Županom je bil zopet enoglasno izvoljen vrl narodnjak Josip Košan. Pod njegovim vodstvom se je občina, v kateri je neumorno deloval, mogočno dvignila in želimo, da bi še nadalje deloval tako uspešno in za procvit naše velike občine, kot do sedaj.

Velik vinorejski shod se vrši na Telovo, 26. maja v Sv. Štefanu bl. Šmarja. Govorilo se bode o strokovnih zadevah.

Skrb za Nemce. Deželni šolski svet je te dni dovolil otvoritev 4. razreda na dekliški meščanski šoli v Ptuj. V Ptuj se misli tudi otvoriti deška meščanska šola. Tako skrbi štajerska dežela za Nemce. Slovenci ne morejo doseči niti ene edine meščanske šole!

V Račah otvorijo s 1. septembrom 1910 državne hleve za odgajanje žrebet.

Kačo ima v ustih. Neko 43letno Marijo Ofič iz Selnice ob Dravi so spravili v opazovalnico za umobolne v Gradec, ker je blodila po Koroški cesti v Mariboru in trdila, da ima kačo v ustih, katero so ji prišli.

Pogorišče v Hočah namerava danes popoldne obiskati štajerski namestnik grof Clary and Aldringen.

V Hočah so ustanovili pred kratkim podružnico nemškega »Schulvereina«. Ustanovnega shoda so se udeležili sami Mariborčani in Ptujčani, domačih kmetov je bilo malo, a še ti so prišli večinoma zaradi — pijače. Občni zbor je izvolil za tajnika znanega tovarnarja Pfeiferja iz Hoč — kateri pa sedaj v »M. Z.« izvolitev odklanja, češ, da se zaradi svojega podjetja ne sme kazati — nacionalnega Nemca. G. Pfeiferju za to odkritosrčno priznanje ne bodo hvaležni ne Nemci ne Slovenci. Kdor ni z nami, je proti nam!

Poletni tečaj za sadje in vinorejo se vrši od 13. do 18. junija na deželni vino- in sadjerejski šoli v Mariboru.

Mura zopet nevarno narašča. V Gradcu je včeraj narasla za 13 cm; južno od Gradca, bl. Kalsdorfa je že prestopila bregove in preplavila polja in travnike blizu vasi Sulz in Niedersulz. Tudi pri mestu Murau na Zgor. Štajerskem je že preplavila svojo okolico.

Na Gortini blizu Mute so bile pretekli teden občinske volitve. To obmejno in skoro docela slovensko občino imajo že mnogo let Nemci in nemčurji v oblasti vsled brezbriznosti in nezavednosti slovenskega življa. Letos se je prvič čutila precej močna opozicija. Ostal je večinoma prejšnji odbor; le dva mlajša Slovence sta prišla na novo vanj. Občina za nas še ni popolnoma zgubljena ter se bode dala v nekaterih letih po smotrenem delu pridobiti.

Planina. Dne 12. majnika smo imeli tukaj živinski sejem; prodalo se je veliko živine, posebno volov in krav. Kupci kaj radi pridejo na Planino, ker pravijo, da se tukaj dobi lepa živina. Tudi pisec teh vrst je gnil dve kravi na sejem, pa čujte in strmite, dobil sem boleto, pisano samo v nemškem jeziku. — Županu Šešerku pač dišijo samo slovenski groši in pa slovenski glasovi pri kakih volitvah, drugače nas pa izziva, kjer nas le more. Pripomniti moram, da so v občinskem odboru samo Slovenci, pa nima nobeden toliko poguma, da bi pri kaki seji predlagal, naj se naročijo bolete v slovenskem jeziku. Pričakujemo, da se ta nedostatek popravi. Eden, ki ni »dajč-frajndlih«.

Iz Ivanjkovec. V sredo, dne 4. t. m. je bil za nas Svetinčarje dan veselja, dan, ki ostane z zlatimi črkami zapisan v zgodovini naše župnije. Po trudapolnem, a vztrajnem delu, med vednimi strupenimi napadi od nasprotne strani, se je v priložnem kratkem času posrečilo našemu požarnemu društvu dobiti naenkrat kar dve brizgalni, eno večjo in eno manjšo, kar je za naše hribovite kraje velikega pomena. Že opoldne omenjenega dne se je podalo nekoliko požarnikov pod vodstvom njihovega dičnega načelnika g. Lovro Petovarja na kolodvor v Ormož, kjer so brizgalno primerno okrasili, ter se pripeljali ob pol peti uri na mejo domače občine mihalovske. Tukaj jih je sprejel podnačelnik g. Ludovik Šijanec z ostalimi požarnimi brambovci in z godbo. Gromoviti klici »Na pomoč« so se razlegali daleč naokrog po hribih, ko se je ustavila brizgalna pred njimi. Godba je zaigrala cesarsko pesem, topiči so pokali, a nato je zapel pevski zbor g. nadučitelja Šijanca, iz večine sami požarniki prelepo pesem »Lepa naša domovina«. Pri spravišću gasilnega orodja v Ivanjkovcih pa je že čakalo v kljub deževnemu vremenu mnogo odličnega občinstva, med njimi tudi župan g. Ivan Pačko, kot zastopnik domače občine. Tudi nasprotniki so gledali, pa tako-le bolj od daleč — iz šume. Ko so se ustavili pri spravišću, vso požarno brambo pozdravi v prelepih besedah gđ. Milika Magdičeva, za kar se ji g. načelnik lepo zahvali. Še enkrat stopi pevski zbor v krog ter zapoje pesem »Domovina mili kraj«, na kar porinejo brambovci brizgalno v lepo okrašeno spravišće. Pri skupni zabavi, ki se je vršila na to v gostilni gospe Kralj, je spregovoril načelnik g. Petovar pomenljive besede. Rekel je, da zdaj, ko imamo brizgalno, smo še le prav za prav ustanovljeni. Brizgalna je tista vez, ki nas veže k edinosti, skupnosti. Vsi požarniki so mu pritrjevali in obljubili, da se hočejo trdno držati društvene discipline. Konečno še je napil podnačelnik gospodu Petovarju povdarjajoč, da gre vsa hvala njemu, ki je vse predpriprave tako spretno vodil, da je sedaj društvo dobilo stvarno podlago.

Nemški divjak. Dne 17. januarja t. l. se je sprehajala Treza Kocmut s svojo nečakinjo Suhač na hodniku bolnišnice usmiljenih bratov v Gradcu. Razgovarjali sta se slovenski. To ni bilo po volji 51 letnemu mesarju, pristnemu »Nemcu« Hajeku. »Držite gobec«, je vpil ta surovež nad staro revo, »tukaj nimajo Slovenci ničesar opraviti!« Stara

Kocmut mu je odgovorila, da to nikogar nič ne briga kako ona govori s svojo sorodnico. Nemška surovina Hajek pa je na to Trezo Kocmut tako močno sunil na tla, da si je zlomila ramo. Surovež je bil obsojen vsled tega le na 150 K globe, oziroma 15 dni zapora, 100 K plačila za bolečine in 48 K za zgubo zaslužka ter v plačilo sodnih stroškov. Za tako surovost je to vse premalo! Značilno je, da imenuje »Grazer Tagblatt« ta slučaj nemške surovosti »ein windischer Fall«. Ko bi kak Slovenec kaj takega napravil Nemcu, to bi vam bilo krika in vika po nemških časnikih o slovenski surovosti.

Tedenski živinski sejm v Gradcu dne 19. maja. Prignanih je bilo 352 volov, 109 bikov, 467 krav, 132 telet, skupaj 1060 glav. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 41—45 (izjemoma 49), polpitani 36—40, suhi 32—35, voli za rejo 33—36, pitane krave 32—35, napol pitane 25—30, suhe 18—24, biki 35—43, mlade molzne krave 33—40, stare 27—32, breje 28—33 kron. Izven mesta se je prodalo 447 glav, največ na gornji Štajer.

Žitne cene v Gradcu 19. maja. Pšenica 76 kg K 12'80, 77 kg K 13'—, 79 kg 13'50, rž 72 kg K 9'—, 74 kg K 9'30, koruza K 6'90—7'20, oves 7'50—8'20 neobdačeno.

Druge slov. dežele.

Ljubljanski občinski svet je v svoji zadnji seji podelil slavnemu skladatelju Daverinu Jenku ljubljansko meščanstvo, ne da bi mu trebalo plačati takse.

Mestna hranilnica v Ljubljani je imela lani 58, 185.628 K 88 vin. prometa, za nad 6 milijonov več ko leta 1908. Hranilne vloge so se lani pomnožile za nad 4 milijone ter so znašale koncem leta 1909. K 37.746. 250'30. Čisti dobiček za lansk leto znaša 142.427 K 69 vin.

Kmetijska šola na Grmu priredi 30. in 31. t. m. tečaj za pridelovanje krme. Udeležbo je prijaviti do 25. t. m. pri ravnateljstvu šole.

Okrajni šolski nadzornik Strasny v Litiji je preskočil v klerikalni tabor.

V Trstu so se 18. t. m. zbrali udeleženci 14. mednarodnega časnikarskega kongresa. Ogleдали so si Trst. Nato so šli v Koper si ogledat razstavo, odtam so se pa odpeljali v Pulj. Sprejem je imel povsod strogo laški značaj. Iz Pulja so se peljali časnikarji — zbralo se jih je kakih 160 — dalje ob dalmatinskem obrežju do Dubrovnika. Kongresne seje se vrše med vožnjo na odprtem morju. Pozneje se vrnejo skozi Opatijo nazaj v Trst, odtam pa vsakteri v svoje bivališče.

Doktorica filozofije je postala in bo danes na dunajski univerzi promovirana Slovenka gđna Marta Furlani, hčerka učitelja na državnih ljudskih šolah v Trstu.

Na 4 leta ječe je obsojen 22letni Ivan Lenpenik iz Maribora, vojak 47. pešpolka v Gorici, ki je svoj čas na Stolnem trgu v Gorici pred kavarno »Armonia« zabodel laškega delavca Lovrenca Mareschija.

Porotne razprave v Gorici se prično 30. tm.

Dnevna kronika.

Veliko poverjenje so zasledili pri budimpeštanskem listu »Pesti Hirnapl«. Svota še ni ugotovljena, a gre se baje za nad pol milijona kron. Osumljena sta dva najstarejša uradnika Tornay in Wittenberg. Pri prvem so našli hranilno knjižico na 45.000 K, pri drugem pa jedno na 75.000 K.

Izgon židov iz Rusije. V Taškendu je obsojenih na izgon 3000 židov.

Ekskurzija na bojišča. Vojno-zgodovinsko društvo v Varšavi je sklenilo napraviti ekskurzijo na bojišča Slavkov (Austerlitz), Wagram, Kraljevi Gradec in Kunnersdorf. Ekskurzija se vrši jeseni ob priliki odkritja spomenika vojakom, padlim pri Slavkovu.

Maksim Gorki, slavni ruski pisatelj, znan tudi našim čitateljem po 4 lepih delih, se naseli stalno na Norveškem, da bo v bližini Rusije. Zasnovanj ima že več novih del.

»Oskrunjen« grb. V občini Nagy Komlos so s tamošnje šole neznani storilci strgali madžarski grb in ga popolnoma skvarili. Preiskava je bila deslej brezuspešna.

Hrvatski sabor je volilno reformo v večrajšnji seji v drugem čitanju skoro nespremenjeno sprejel.

Vseruski trgovski kongres se je 18. t. m. končal. Sprejele so se resolucije, v katerih se zahteva znižanje prevoznih tarifov za sladkor, konzerve, petrolej, drva, cement in špirit.

Odstavljen zaradi kandidature. Sepeški škof Parvy je suspendiral župnika Richterja v Spod. Kubinu (na Ogrskem), ker je ta kandidiral na program vladne stranke. Richter je proti temu apeliral na konzistorij v Erlavi, ki je pa škofovo odredbo potrdil. Richter se bo obrnil na rimsko kurijo, kjer se bo ogrska vlada zanj zavzela.

Proces proti Tarnowsky se nagiblje h koncu. Porotnikom se predložijo glavna vprašanja o usmrtnosti in ranjenju grofa, drugo, ali je Naumov umoril grofa premišljeno, tretje, ali so Tarnowska, Prilukov in Perier premišljeno sodelovali s tem, da so Naumova tirali k umoru, četrto, ali sta Tarnowska in Prilukov silila Naumova k umoru z namenom, da bi se polastila grofovega premoženja; postranska vprašanja bodo o morebitnih drugih vzrokih grofove smrti, o nepostavni rabi orožja s strani Naumova. Zagovorniki se strinjajo z vprašanji.

Eliza Orzeszkowa. Poljsko književnost je zalotila velika nesreča in neprecenljiva izguba. V Grodinu na Ruskem Poljskem je umrla dne 18. maja najslavnejša in najboljša izmed živečih poljskih pisateljic, Elizabeta Orzeszkowa. Rojena je bila leta 1843 v Mitkovszczyzn pri Grodinu naprednim starišem, ahi ko je oče umrl, je prišla v samostansko šolo v Varšavo. S svojim šestnajstim letom se je Eliza Pawlowska, tako se je po očetu pisala, omožila z bogatim grajščakom Orzeszkim in ker je bila tudi sama premožna, je lahko delovala samo za književnost. Sedaj je umrla v 67. letu svoje dobe in zapustila za seboj slaven spomin. Njena dela so prevedena na več jezikov, kajpada ne v celoti. Med slovanskimi narodi je poznana najbolj Poljakom in Čehom, a tudi v slovenskem prevodu je že izšlo od nje več spisov.

Velik požar v Petrogradu. V noči 18. t. m. je v nevskem delu Petrograda izbruhnil požar, ki je uničil 20 delavskih hiš. 500 ljudi je brez strehe.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

SEJA PRORAČUNSKEGA ODSEKA

Dunaj, 20. maja: Nadaljuje se razprava o proračunu za ministerstvo notranjih zadev. Minister Haerdtl poroča o odredbah, ki bi naj administrativno službo preuredile tako, da bi se dalo priprostejše in hitreje poslovati. Glede očitanj, da je drž. policija pristransko postopala, pravi, da je to neresnično in da se je zakon popolnoma nepristransko varoval. O razpustu ruskih društev v Bukovini pravi minister, da ne more podati še nobene končne sodbe, vendar pa se mu zdi po došli poročilih, da društva niso zasledovala samo kulturnih namenov temveč tudi tendence, ki so nevarne za obstoj države; zategadelj so morale oblasti posredovati. Vendar pa bo de ministerstvo celo zadevo natančno preiskalo.

Z LVOVSKEGA VSEUČILIŠČA.

Lvov, 20. maja: Na tukajšnjem vseučilišču so se danes pričela predavanja brez vsakih nemirov.

ČEŠKI AGRARCI IN JEZIKOVNE KONFERENCE.

Praga, 20. maja: Kakor se sliši iz tukajšnjih čeških političnih krogov, ne vlada v češkem agrarnem taboru popolno soglasje, ali se naj češki agrarci udeležijo sporazumnih konferenc z Nemci ali ne. Izvrševalni odbor stranke ni mogel priti v tem oziru do nobenega sklepa, zato se je odločitev prepustila razširjenemu eksekutivnemu odboru, ki bo zboroval dne 23. maja.

KREČANSKE ZADEVE.

Kanea, 20. maja: V včerajšnji seji kreč. narodne skupščine je naznanil predsednik začasne vlade na Kreti, da se bode vlada pridružila vsem diplomatskim korakom velevlasti za ohranitev sedanjega razmerja napram Turški. V današnji seji je zirekla zbornica vladi zaupanje in je sklenila, da ne more

pripustiti mohamedanskih zastopnikov, ki nočejo priseči v imenu grškega kralja, k posvetovanju, dasi se bode skrbelo za popolno varnost mohamedanskega prebivalstva na Kreti.

Carigrad, 20. maja: Velevlasti so baje naznanile turški vladi, da smatrajo prisego krečan. poslancev v ljuski zbornici za neveljavno in da bodo proglasile nad Kreto obsedno stanje, ako bi se sklenilo poslati zastopnike na veliko grško narodno skupščino. Tudi nameravajo velevlasti grško narodno skupščino razpustiti.

POGREB KRALJA EDVARDA.

London, 20. maja: Sprevod je zapustil Westminsterhall ob 9.50 dopoldne.

London, 20. maja: Ob 9.10 so naznanjali zvonovi, da so zapustili tuji vladarji palačo Buckingham, da se podajo v Westminsterhall. Vročina je grozna, bilo je že nekoliko slučajev solnčarice.

London, 20. maja: Sinoči in ponoči je došlo na tisoče in tisoče ljudi po železnici in peš v mesto, da vidijo pogreb umrlega vladarja. Ko so zjutraj ob 6. uri ustavili promet, je bilo že vse polno, zlasti so se drenjale množice proti onim ulicam, po katerih imiti sprevod. Vreme je lepo, a izvanredno toplo. Povsod stoje pripravljene ambulance. Špalir dela 35 tisoč vojakov in vsi policaji, ki so na razpolago.

VREMENSKA NAPOVED.

Dunaj, 20. maja: Vreme za jutri: lepo, zmerni vetrovi, toplo, vreme se bode držalo.

Po svetu.

Umrl je v Berlinu dne 18. t. m. znani zgodovinski slikar Franc Skarbina v 61. letu starosti. Bil je večkrat zastopan tudi v dunajskih umetniških razstavah.

V Petrogradu je prišel te dni novi metropolit vseh rimsko-katoliških cerkev v Rusiji, prelat Vincencij Kluczinski.

Maj v Rimu je, kakor se poroča od tam, od 19. t. m. snežen. Brije tudi mrzel veter. Vreme je osobito v sadonosnikih napravilo veliko škode.

Demonstracije na grobu. V sredo se je vršil na Dunaju pogreb elektromonterjeve žene Lize Schneider in njenega sina Petra. Poročali smo, da je žena sebe in sina umorila, ker se je od moža ločila, a je sodišče spoznalo, da sin pripade očetu. Občinstvo, osobito ženske, so pri pogrebu nastopile proti možu in policija ga je morala braniti, da ni bil dejansko napaden.

Miljonarka — detomorilka. 23-letna milijonarka Marija Santi v Bologni je imela razmerje z nekim šoferjem, ki ni ostalo brez posledic. Ko se je rodilo dete, ga je mati zadavila, a sodišče jo je oprostilo, češ da je storila dejanje v zmotenju misli. Sedaj je baje babnica dobila vse polno ženitnih ponudb iz »najboljših krogov«.

Jetnišnica je zgorela v Alabami v Ameriki in z njo 36 jetnikov. Ogenj je zanetil eden jetnikov.

Velike tatvine na škodo družbe za spalne vozove so zasledili v Parizu. Prizadeti so uslužbenci družbe, liferanti in gostilničarji. Mnogo so jih že zaprli.

Frankopanski grad v Kraljevicu bo preuredila hrvatska vlada za zavetišče bolehnih duhovnikov. Kupila ga je od obeh posestnikov za 195.000 kron.

Cijankali in cijankali. V Osjeku na Hrvatskem je ukradel nekdo iz fizikalnega kabineta prof. Krnica 50 gramov cijankalija.

V »Amerikanskem Slovencu«, ki je klerikalni list, delajo »amerikansko« reklamo za ljubljansko kranjsko šparkaso. Brez komentarja!

Beirut v plamenu. V Bejrutu v Smirni je požar vpepelil več mestnih delov, uničil mnogo ljudi in napravil 4 milijone frankov škode.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob. cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

Vabilo
na
Veselico
ki se vrši
v nedeljo, 22. majnika 1910 v
restavracijskih prostorih hotela
Simončič v Sevnici.
Začetek ob 4. uri popoldne. Za
izborna pijačo in dobro kuhinjo
je najboljšo preskrbljeno
K mnogobrojni udeležbi vlijudno vabi
Avgust Stelzer, gostilničar.

Dobro izurjena

prodajalka

se sprejme s 1. julijem t. l.
v trgovini z mešanim blagom

Karol Cimperšek

Sevnica ob Savi. 326 3-1

Nahrbtnike (Rucksäcke)

dekoriacije za sobe z lepimi celjskimi in umetnimi slikami, torbice za irg se dobljo pri tvrdki

Goričar & Leskovšek v Celju

zastopstvo in glavna zaloga pravih zlatih peresnikov (Goldfüllfederhalter) po raznih cenah.

177 88-22

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. — Založena z modernimi črkami in okraji, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi stroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

